

Αθήνα, 3 Φεβρουαρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Προστασίας του Πολίτη

Δικαιοσύνης

Θέμα: «Πόσο λειτουργικοί είναι πραγματικά οι μηχανισμοί για την προστασία των γυναικών από την ενδοοικογενειακή και έμφυλη βία;»

Με αφορμή τις συνεδριάσεις της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, και την επιστολή μητέρας – θύματος ενδοοικογενειακής βίας που έχει σταλεί σε βουλευτές, προκύπτει η ανάγκη να εξετάσουμε την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών βοήθειας και προστασίας που υφίστανται για γυναίκες θύματα βίας, ενδοοικογενειακής ή άλλης. Καθώς, τόσο από τις συνεδριάσεις των αρμόδιων επιτροπών όσο και από τις καταγγελίες πολιτών και το πλήθος των περιστατικών που βλέπουν το φως της επικαιρότητας προκύπτει ότι τα περιστατικά βίας κατά των γυναικών συχνά δεν έχουν την αντιμετώπιση που πρέπει.

Ξεκινώντας από τη μητέρα – θύμα κατά καταγγελία της, ενδοοικογενειακής βίας, που έστειλε αναλυτική επιστολή στους Έλληνες βουλευτές, παραθέτουμε απόσπασμα της όπου αναφέρεται: «Μία καθημερινότητα δυσβάσταχτη. Και γύρω; ..Παντού κλειστές πόρτες. Κλειστά στόματα. Αστυνομικοί που παροτρύνουν «να επιστρέψουμε σπίτι και να ηρεμήσουμε», γείτονες που

ακούν, λυπούνται αλλά δε μιλούν.Προσπαθώντας να προστατέψω εμένα και τα παιδιά μου, ζητούσα βοήθεια από παντού. Δίπλα μου στάθηκε το Κέντρο Κακοποιημένων Γυναικών του Δήμου Βέροιας. Έτσι κατάφερα να φύγω το 2017 από το σπίτι.....». Τίθεται λοιπόν εδώ γι' άλλη μια φορά το ζήτημα της στάσης που υιοθετεί η αστυνομία σε περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας αλλά και το ζήτημα των δομών (συμβουλευτικών κέντρων και ξενώνων) που όπως αναφέρει η γράφουσα την βοήθησαν να βρει διέξοδο από το άμεσο πρόβλημα. Για το θέμα της δικαστικής απόφασης που καταγγέλλει στη συνέχεια, είναι σαφές ότι όσο καλοί και αν είναι οι Έλληνες δικαστές, χρειάζονται επιμόρφωση και συνεχή μετεκπαίδευση, για να μπορούν να ανταποκριθούν στις κοινωνικές αλλαγές και ανάγκες, ενώ ιδανική λύση παραμένει η σύσταση ειδικευμένων οικογενειακών δικαστηρίων.

Αντιπαραβάλλοντας τα όσα καταγγέλλονται παραπάνω με την πρόσφατη συζήτηση που διεξήχθη στις 17/01/2022 στο πλαίσιο της Επιτροπής Ισότητας με θέμα την 2^η έκθεση για τη βία κατά των γυναικών, διαπιστώνουμε ότι η κυβέρνηση δεν ανέφερε στην έκθεση και στη συζήτηση που ακολούθησε καμία πρόθεση για την αύξηση των δομών, δηλαδή των συμβουλευτικών κέντρων και των καταφυγίων - ξενώνων για γυναίκες - θύματα ενδοοικογενειακής βίας και τα παιδιά τους. Ωστόσο, οι ανάγκες για ασφαλή καταφύγια ολοένα και αυξάνονται, όπως προκύπτει και από τα στοιχεία και όπως αναφέρεται και στα συμπεράσματα της έκθεσης. Από 01-11-2020 έως 30-09-2021, 2.251 γυναίκες ζήτησαν ψυχολογική στήριξη και 1039 νομική στήριξη. Φιλοξενήθηκαν όμως σε δομές μόνο 344. Δεν απαντήθηκε το ερώτημά μας στη συζήτηση αν αυτό συνέβη επειδή τόσες ζήτησαν φιλοξενία ή επειδή τόσες μπόρεσε να εξυπηρετήσει το δίκτυο, αλλά σε κάθε περίπτωση, το συμπέρασμα ότι οι δομές είναι λιγότερες από όσες είναι αναγκαίες για να φιλοξενηθούν όσες έχουν ανάγκη και για όσο διάστημα είναι απαραίτητο, προκύπτει εύλογα.

Τέλος, σε πρόσφατη απάντηση σε επίκαιρη ερώτηση (αριθ. 193, 15/11/2021), με θέμα τις γυναικοκτονίες, ο Υπουργός κος Θεοδωρικάκος ανέφερε επί λέξει τα εξής: «Δεν είναι η Ελληνική Αστυνομία ο φορέας του κράτους που μπορεί να αντιμετωπίσει συνολικά την υπόθεση της ενδοοικογενειακής βίας...έχει ανάγκη υποχρεωτικά την ενεργό δράση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι γυναίκες... να απευθύνονται στις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου, να μιλάνε, να βοηθούν οι

εθελοντικές οργανώσεις, να γίνεται καταγραφή προβλημάτων, να υπάρχει παρεμβατικότητα και αυτές οι υπηρεσίες ...να αξιολογούν και να ιεραρχούν τα θέματα ... και να ενημερώνουν τις αντίστοιχες δυνάμεις της Ελληνικής Αστυνομίας, προκειμένου να παρεμβαίνουν σε περιπτώσεις όπου πραγματικά υπάρχει απειλή για την ασφάλεια ή για τη ζωή μιας γυναίκας». Τούτέστιν, ο αρμόδιος υπουργός αναφέρει ένα πρωτόκολλο διαφορετικό από αυτό που εφαρμόζεται στις περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας, όπου η γυναίκα οφείλει και πρέπει να στραφεί πρώτα στην αστυνομία και στα αρμόδια γραφεία ενδοοικογενειακής βίας και στη συνέχεια στον υποστηρικτικό μηχανισμό που αναφέρει στην απάντησή του ο υπουργός. Αυτή ωστόσο η ασάφεια και η σύγχυση, έχει ενδεχομένως ως αποτέλεσμα και τις αναβλητικές συμπεριφορές που αναφέρονται στην επιστολή της μητέρας παραπάνω.

Επειδή η συγκεκριμένη επιστολή θίγει το κοινωνικό φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας, που αφορά εκτεταμένα τμήματα της Κοινωνίας (κυρίως γυναίκες) και το οποίο γνωρίζει μεγάλη έξαρση, ειδικά την περίοδο της πανδημίας

Επειδή η αστυνομία οφείλει να επεμβαίνει έγκαιρα στις περιπτώσεις καταγγελιών κακοποίησης με ειδικά εκπαιδευμένους αστυνομικούς που θα μπορούν να δώσουν ουσιαστική βοήθεια τηρώντας συγκεκριμένο πρωτόκολλο και όχι οδηγίες του τύπου «να επιστρέψουμε σπίτι και να ηρεμήσουμε», που σε ακραίες περιπτώσεις μπορεί να αποβούν και μοιραίες,

Επειδή για να είναι σε θέση οι δικαστές, εισαγγελείς, αστυνομικοί κτλ. να «αφουγκραστούν» την ενδοοικογενειακή βία είναι απαραίτητα τακτική μετεκπαίδευση και σεμινάρια, ελλείψει οικογενειακών δικαστηρίων,

Επειδή οι υφιστάμενες δομές (συμβουλευτικά κέντρα, ξενώνες – καταφύγια) για κακοποιημένες φαίνεται πως δεν επαρκούν να καλύψουν τις ανάγκες που υπάρχουν, ιδιαίτερα δε καθώς οι τελευταίες διαρκώς αυξάνονται

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Τι προτίθενται να κάνουν αναφορικά με την μετεκπαίδευση των δικαστών, των εισαγγελέων και των αστυνομικών σε ζητήματα έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας;**

2. Τι προτίθενται να κάνουν ώστε η ελληνική αστυνομία να μπορέσει να λειτουργήσει παρεμβατικά και καίρια στην καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας και να αποτραπούν περισσότερες γυναικοκτονίες; Ποιο είναι το ακριβές πρωτόκολλο για την παρέμβασή της; Είναι αυτό που περιγράφεται από τον υπουργό;
3. Στις 25 Νοεμβρίου του 2021 ο υπουργός Προστασίας του Πολίτη «εγκαινίασε» 6 γραφεία ενδοοικογενειακής βίας σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Πότε θα λειτουργήσουν με τον ρόλο για τον οποίο δημιουργήθηκαν από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ τα γραφεία ενδοοικογενειακής βίας; Τι περιλαμβάνει η δράση τους αυτή τη στιγμή; Πόσο προσωπικό απασχολούν και τι εκπαίδευση έχει;
4. Πόσες γυναίκες έχουν κάνει αίτηση για να φιλοξενηθούν σε ξενώνες, κατά τα έτη 2020 και 2021, ποιος είναι ο συνήθης χρόνος εξέτασης και αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης και ποιοι ήταν οι λόγοι απόρριψης σε όσες αιτήσεις δεν έγιναν δεκτές;
5. Προτίθενται να επεκτείνουν το δίκτυο (συμβουλευτικά κέντρα και ξενώνες – καταφύγια) για τις κακοποιημένες γυναίκες που ζητούν καταφύγιο γι' αυτές και τα παιδιά τους;

Οι ερωτώντες/ ώσες βουλευτές/ τριες

Χρηστίδου Ραλλία

Αγαθοπούλου Ειρήνη - Ελένη

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αραχωβίτης Σταύρος

Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος - Χρήστος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βαρεμένος Γιώργος

Βασιλικός Βασίλειος

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Αναστασία (Νατάσσα)

Γκιόλας Ιωάννης

Ελευθεριάδου Σουλτάνα (Τάνια)

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Θραψανιώτης Εμμανουήλ

Καφαντάρη Χαρά

Λάππας Σπυρίδων

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μουζάλας Ιωάννης

Μπαλάφας Ιωάννης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)

Παπαηλιού Γεώργιος

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

Ραγκούσης Ιωάννης

Σαρακιώτης Ιωάννης

Σκουρλέτης Πάναγιώτης (Πάνος)

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)

Συρμαλένιος Νικόλαος

Τζούφη Μερόπη

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Τσίπρας Γεώργιος

Φίλης Νικόλαος

Ψυχογιός Γεώργιος